

ایران

فصل سوم

درس ششم: آرش کمان گیر

درس هفتم: مهمان شهر ما

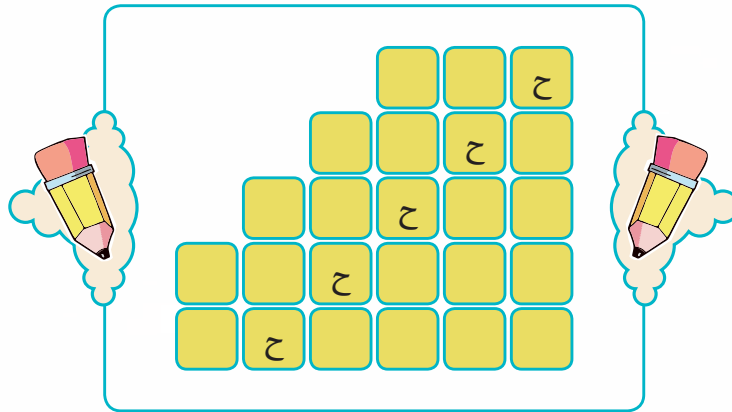

درس ششم

آرش کمانگیر

املا و دانش زبانی

۱ با توجه به متن درس‌های پنجم و ششم، جدول را کامل کنید.

۲ مانند نمونه کامل کنید.

منتظر: انتظار	
..... محکم:	..... تحقیر:
..... نقص:	..... ماهر:

جمله‌های متن زیر را جدا کنید و بنویسید هر جمله چه پیامی دارد. مانند نمونه، عمل کنید. ۳

رنگ سَرم، سبز بَرّاق است. طوق باریک سفیدی بر زیباییِ گردنم افزوده است. من در
نیزارها و علفزارهای کنار رودخانه‌ها و دریاچه‌ها زندگی می‌کنم. شناگر ماهری هستم. بازی با
امواج آب را دوست دارم. حالا مرا شناختی؟ من مرغابی هستم.

پیام جمله	جمله
سبز بودن رنگ سر	رنگ سَرم، سبز بَرّاق است.

۱ جمله‌هایی را که واژه‌های زیر در آن‌ها به کار رفته است از متن درس پیدا کنید و در جدول

بنویسید.

ایرانیان

ایران

<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
---	---

۲ کلمه‌های داخل شکل را به طور مناسب، کنار هم قرار دهید و ترکیب‌های جدید بسازید.

نیم

تیز

گین

زمین

مند

سر

تیر

بال

اندوه

انداز

نیرو

روز

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

دست در دست هم دهیم به مهر   مین خویش را کنیم آباد
 دست در دست هم دهیم به مهر   مین خویش را کنیم آباد

۲ جدول را مانند نمونه کامل کنید. برخی از خانه‌های جدول، حرف رمز دارند. حروف رمز را به ترتیب شماره‌های آن در خانه‌های زیر قرار دهید تا کلمه‌ی مورد نظر به دست آید.

- ۱ سختی   ۲ مخالف قهر   ۳ مانند گل   ۴ شکیبایی   ۵ کسالت آور   ۶ صبح زود
 ۷ از جنس فولاد   ۸ غمگین و ناراحت   ۹ تنومند و قوی   ۱۰ موفقیت

				۳		۱
				۱		۲
						۳
			۸			۴
					۲	۵
				۴		۶
				۵		۷
						۸
	۹					۷
						۹
		۶				۱۰
			۱۰			

کلمه‌ی رمز:

۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

الف) جمله‌های زیر را بخوانید و به کلمه‌هایی که مشخص شده است، توجه کنید.

در آنجا دست به دعا برداشت و با خدای خود زمزمه کرد.

من جان خود را در تیر خواهم گذاشت و برای سربلندی ایران فدا خواهم کرد.

آرش نام خدا را بر زبان آورد و با همی توان، کمان را کشید.

در مثال‌های بالا « و » جمله‌ها را به هم پیوند داده است. مثلاً در شماره‌ی یک، دو جمله‌ی زیر با حرف « و » به هم وصل شده‌اند. به این ترتیب معنی دو جمله به هم ارتباط پیدا می‌کند. به این حرف، **نشانه‌ی ربط یا پیوند** می‌گویند.

در آنجا دست به دعا برداشت.

با خدای خود زمزمه کرد.

ب) از ده سطر اوّل متن درس « **ارزش علم** » جمله‌هایی را که با **نشانه‌ی ربط « و »** به هم وصل شده‌اند، پیدا کنید و بنویسید.

الف) بند زیر را با دقت بخوانید و «**جمله‌ی موضوع**» آن را بنویسید. موضوع کلی و کوچک‌تر جمله‌ی موضوع را مشخص کنید و درباره‌ی جمله‌های دیگر بند در گروه گفت‌وگو کنید.

«می‌خواهم خاطره‌ی اولین روز مدرسه‌ام را برایتان تعریف کنم. آن موقع هفت ساله بودم. یک روز صبح زود دست در دست مامان به مدرسه رفتم. مدرسه‌ی مایک حیاط بزرگ و قدیمی داشت و پر بود از بچه‌های قد و نیم قد و چند تا معلم که صف را مرتب می‌کردند. همین‌قدر یادم هست که صف‌های بچه‌ها تشکیل شد و من در صف کلاس اولی‌ها قرار گرفتم. مامان جلوی در مدرسه کنار والدین دیگر ایستاده بود و به من نگاه می‌کرد. من هم دائم او را نگاه می‌کردم که مبادا از آنجا برود. ناگهان دیدم مامان نیست. هر طرف را که نگاه کردم، او را ندیدم. فهمیدم که رفته است و شروع به گریه کردم. یکی از معلم‌ها که اشک‌های مرا دید با محبت دستم را گرفت و به سمت کلاس برد. او با من صحبت می‌کرد و مثل مامانم بسیار مهربان بود.»

جمله‌ی موضوع :

موضوع کلی:

موضوع کوچک‌تر:

نویسنده‌ی این بند، خاطره‌ی اولین روز مدرسه‌اش را روایت کرده است. این نوع بندها را **بند روایتی** یا **روایی** می‌گویند. در بند روایتی، رویدادها به ترتیب یکی پس از دیگری به دنبال هم می‌آیند.

ب) یک بند روایتی درباره‌ی سفر به مشهد، یا هر موضوع دیگری که می‌خواهید، بنویسید.

مهمانِ شهر ما

املا و واژه‌آموزی

۱ با توجه به کلمه‌های داده شده، ابتدا حروف جا افتاده را، با مراجعه به متن درس بنویسید. سپس آن‌ها را به ترتیب حروف الفبا مرتب کنید.

نشا... خوش...ال انت...ار غو...ا چ...ره پاکب...ه هم...مه

.....

۲ جدول زیر را با توجه به متن درس، کامل کنید.

کلمه	حرف
	ط
	ص ص
	ظ

۳ یک متن بنویسید و سه تا از کلمه‌های زیر را در آن به کار ببرید.

خودخواه،
خودبین،
خودجوش،
خودپسند،
خودکار

۱ طبق دستور کار داده شده، فعالیت زیر را انجام دهید.

(الف)

<div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 80px; margin-bottom: 10px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 80px;"></div>	حروف را به ترتیب کنار هم بچینید و کلمه‌ی جدید بسازید.	حرف اول	حیاط
		حرف دوم	مضرب
		حرف سوم	خروش
		حرف چهارم	نگار

(ب)

<div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 80px; margin-bottom: 10px;"></div> <div style="border: 1px solid black; width: 150px; height: 80px;"></div>	حروف را به ترتیب کنار هم بچینید و کلمه‌ی جدید بسازید.	حرف اول	جملات
		حرف دوم	امواج
		حرف سوم	میعاد
		حرف چهارم	تعلیم
		حرف پنجم	صداقت

۲ جمله‌های زیر را با کلمه‌ی مناسب تکمیل کنید.

مشتاقانه، هجوم، مسئولان، استقبال

- هریک از ما، لحظه‌شماری می‌کردیم که روز ..... کی می‌رسد؟
- فقط به انبوه جمعیت و ..... عاشقانه‌ی مردم فکر می‌کردم.
- برخی از شوق، می‌گریستند و جمعی ..... گوش می‌دادند.

از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

کودکان، این زمین و آب و هوا
این درختان که پرگل و زیباست

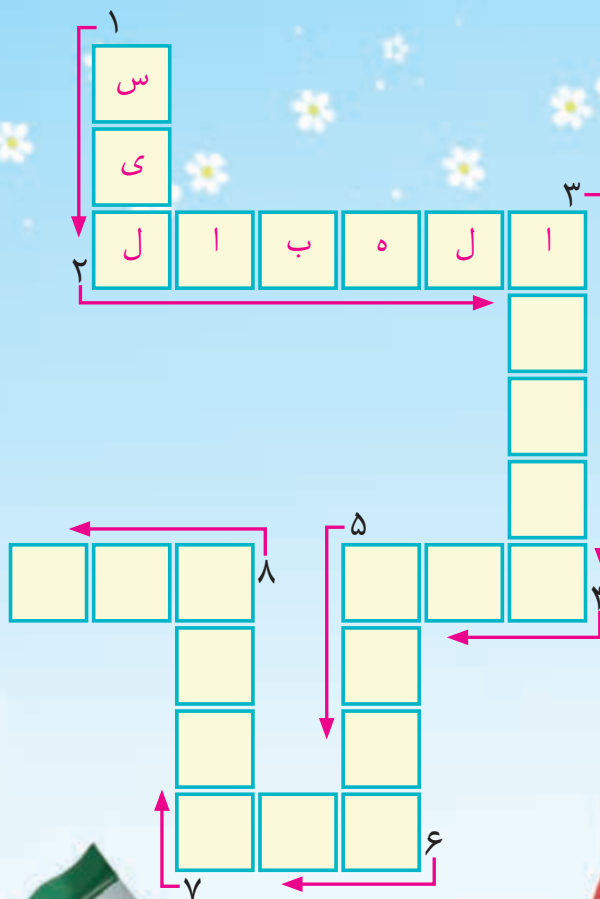
کودکان این زمین و آب و هوا
این درختان که پرگل و زیباست

باغ و بهستان و کوه و دشت همه
خانگی ما و آشیانه‌ی ماست

باغ و بهستان و کوه و دشت همه
خانگی ما و آشیانه‌ی ماست

۲ در جدول زیر هر کلمه با نشانه‌ی آخر کلمه‌ی قبل شروع می‌شود. با کمک کلمه‌های درس این کار را ادامه بده و جدول را کامل کن.

جمله‌های زیر را بخوانید و به کلماتی که مشخص شده است، توجه کنید.

ایرانیان در برابر تورانیان پایداری می‌کردند؛ **اما** پیروزی بر آنان بسیار مشکل بود.
 در بدن من هیچ نقص و عیبی نیست؛ **اما** خوب می‌دانم چون تیر از کمان رها شود،
 همه‌ی نیروی من از تن بیرون خواهد رفت.
 آن‌ها همه جای شهر را دنبال شیرکو چولو گشتند؛ **ولی** او را پیدا نکردند.

در مثال‌های بالا کلماتی مانند «**اما**» و «**ولی**» جمله‌ها را به هم وصل می‌کنند. مثلاً در جمله‌ی شماره‌ی سه، دو جمله‌ی زیر با «**ولی**» به هم وصل شده‌اند. دقت کنید که مفهوم دو جمله در مقابل هم است.

آن‌ها همه جای شهر را دنبال شیرکو چولو گشتند.
 او را پیدا نکردند.

کتاب‌خوانی

یک کتاب داستان در کلاس بخوانید و جملاتی که در آن با «**اما**» و «**ولی**» به هم وصل شده‌اند، پیدا کنید و در کادر زیر بنویسید.

نام داستان: .....

.....

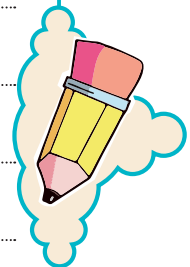
.....

.....

.....

.....

.....

الف) به یک گلدان گل با دقت نگاه کنید و یک بند توصیفی بنویسید.

ب) درباره‌ی کارهایی که در تعطیلات آخر هفته انجام داده‌اید، فکر کنید و یک بند روایتی بنویسید.

